

Twée boeken

Dit artikel is een fragment uit Zorg om mensen met dementie. Het boek is speciaal bestemd voor verzorgenden. Aan de hand van een aantal thema's helpt het boek begrijpen hoe verschillend dementie, en het lijden dat ermee gepaard gaat, kan zijn en met welke gevoelens de patiënt en familie worden geconfronteerd. Een ander boek van Bère Miesen is Dement: zo gek nog niet, dat dit jaar opnieuw is uitgegeven. Het boek biedt een kleine psychologie van dementie, waaruit veel te leren valt voor iedereen die betrokken is bij de behandeling en begeleiding van mensen met dementie en hun familie.

Een evenwicht vinden

De dagelijkse confrontatie met irritant gedrag, communicatieproblemen of onvervulbare verzoeken om hulp kunnen het werk vervelend en lastig maken. Dit kan bij verzorgenden allerlei gevoelens oproepen. Bijvoorbeeld: vertwijfeling wanneer dementerenden hun huis of kamer op stelten hebben gezet, moedeloosheid wanneer ze steeds maar hetzelfde roepen, ongeduld wanneer dementerenden blijven klagen, of machteloosheid wanneer ze niet kunnen begrijpen wat verzorgenden van hen willen.

Dankbaarheid, aanhankelijkheid, eerlijkheid, spontaniteit en humor vormen daarentegen de aantrekkelijke kanten van het werken met dementerende mensen. Dit kan aanleiding geven tot allerlei positieve gevoelens. Bijvoorbeeld: zelfvertrouwen wanneer het je is gelukt voor elkaar te krij-

gen wat je wilde, warmte als iemand je zomaar een zoen of een knuffel geeft. Of ontroering om de moed en de humor waarmee iemand het hoofd boven water probeert te houden. Veel van die gevoelens vinden we terug in het verhaal van Ria over haar omgang met mevrouw Donkers. Om het werken met dementerende mensen vol te kunnen houden en leuk te blijven vinden, is het van belang dat verzorgenden de positieve en de negatieve gevoelens bij zichzelf herkennen en accepteren. Voor de ene verzorgende is het gemakkelijker dan voor de andere daarin een evenwicht te vinden. Daar spelen heel verschillende zaken in mee. De ene dementerende is de andere niet. Het maakt nogal wat verschil uit of je bij iemand werkt die steeds wegloopt, voortdurend tegenstribbelt en je constant achterna loopt, of dat je werkt bij iemand die precies doet wat je zegt en meestal rustig in een hoekje van de kamer naar buiten zit te kijken. Het ene gezin met een dementerende ligt je beter dan het andere, ook al kun je niet precies zeggen waardoor dat komt. De ene familie maakt het je moeilijker dan de andere. De ene partner zal zich bedreigd voelen door je aanwezigheid, terwijl een ander letterlijk uitkijkt naar je hulp. Wat ook meespeelt is hoe je je zelf voelt. Na een paar dagen achter elkaar werken ben je meer moe, breng je minder geduld op, of ben je sneller geïrriteerd dan aan het begin van de werkweek. Het maakt verschil uit of je er alleen voor staat of niet. Hoe zit je team in elkaar? Heb je vertrouwen in de persoon die het gezin van je overneemt en in diens werkwijze en houding? Met welk been ben je zelf die dag uit bed gestapt? Ook je eigen humeur is niet altijd hetzelfde. ■